

עמ"ת 28578/11/18 - מדינת ישראל נגד מחמוד עבדאללה

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כבוד השופט אהרן פרקש, נשיא

עמ"ת 28578-11-18
מדינת ישראל נ' עבדאללה (עציר)

העוררת

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד מרים בן-גל ועו"ד בני ליבסקינד
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נגד

המשיב

מחמוד עבדאללה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אורי בן נתן

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ד' ריכטר), מיום 12.11.18, במ"ת 70282-10-18, בגדרה הורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו ואולם ישוחרר אם ימלא אחר התנאים המפורטים בהחלטה.

רקע עובדתי

1. נגד המשיב, כבן 28, הוגש כתב אישום בו נאמר, כי מוחמד אבו הייכל (להלן: "אבו הייכל" או "החייל"), חייל בגדוד הובלה בצה"ל במרכז הארץ המשרת כנהג משאית, ביצע ביום 15.10.18 עבודת הובלה ממרכז הארץ לבסיס "צאלים" שבדרום הארץ. בהיותו בבסיס נטל אבו הייכל מהבסיס נשק צה"לי מסוג M4 (להלן: "הנשק") ללא היתר. בסמוך לשעה 18:30 באותו יום העביר אבו הייכל את הנשק לאחד בשם מוחמד עדואן (להלן: "עדואן") וביקש ממנו למכור את הנשק.

2. בהמשך לאמור לעיל, יצר עדואן קשר עם המשיב והציע לו לקנות את הנשק תמורת 60,000 ₪. המשיב סירב לשלם את מלוא הסכום והציע לקנות את הנשק תמורת סכום קטן יותר. בהמשך לתיאום ביניהם, הגיע עדואן לביתו של המשיב בעין-נקובא ומסר לו את הנשק. לאחר מכן שילם המשיב לעדואן סכום של 30,000 ₪, 3,500\$ ו-200 אירו תמורת הנשק.

המשיב הואשם ברכישה והחזקת נשק, עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נאמר, כי בידי העוררת ראיות לכאורה להוכחת האישום, לרבות הודאה חלקית של המשיב, הודעות שותפו לעבירה, פלטי טלפון, תפיסת הכסף שניתן כשכר לביצוע העבירות ועוד.

עוד נאמר בבקשה, כי מעשיו של המשיב מעלים חשש סביר שהמשיב יסכן את בטחון הציבור ולפיכך מגבשים עילת

מעצר על פי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), התשנ"ו-1996, לרבות חזקת מסוכנות סטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק האמור. כן נטען, כי נסיבות ביצוע העבירה המיוחסת למשיב והמסוכנות מבססות את המסקנה, כי אין תחליף ראוי למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

4. בית משפט קמא קבע, בהחלטה מיום 8.11.18, כי קיימות ראיות לכאורה כנגד המשיב. בהמשך נפנה לבחון את השאלה האם יש מקום לשקול חלופת מעצר בשלב זה טרם קבלת תסקיר והאם החלופה שהוצעה ראויה. בית המשפט השיב, כי אכן יש מקום לשקול חלופה בכל עת, וזאת לאור החובה לעשות כן על פי האמור בחוק המעצרים ובחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

5. לבית משפט קמא הוצגה חלופה בעטרות, אשר, כנאמר בהחלטה, היא ישוב מרוחק כחצי שעת נסיעה מעין-נקובא, הוצעה חלופה של אנשים בוגרים שיוכלו לפקח על המשיב ברציפות. המדובר בשניים מהם שהם שוטרים לשעבר, כאשר בעל הדירה עצמו שימש בעבר כמפקח וידע לתת על כך פרטים רלוונטיים.

6. בית המשפט ציין, כי המשיב הוא צעיר ללא עבר פלילי, והוא ער לפסיקה הקובעת כי ככלל בעבירות נשק יש להורות על מעצר עד תום ההליכים, אך קיים מדרג בין עבירות הנשק. עוד הדגיש בית המשפט, כי הוא ער לכך שגיל צעיר והיעדר עבר אינם מהווים בהכרח שיקול לקולה אשר מצדיק שחרור, לצד כל זאת הוא אמון על עקרון השפיטה האינדיבידואלית ויש לבחון כל מקרה לגופו.

7. בית המשפט הגיע למסקנה, כי בחלופת המעצר המוצעת יש ריחוק גאוגרפי ורצף פיקוחי של שלושה אנשים מבוגרים בעלי סמכות כלפי המשיב. עוד הוסיף, כי למשיב עומדת חזקת החפות והוא ער למכלול הראיות. בית המשפט הורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו ואולם יהא רשאי להשתחרר אם יעמוד בתנאים הבאים: מעצר בית מלא באזור התעשייה עטרות, כאשר כל עת מעצר הבית יהא מפוקח 24 שעות ביממה על ידי שניים שהם שוטרים לשעבר ושניים נוספים ששם רשום בפרוטוקול, אשר גם יחתמו על ערבות צד ג' בסך של 6,000 לכל אחד; כן נאסר על המשיב לעשות כל שימוש בטלפון נייד, או בכל מכשיר שיש לו גישה לאינטרנט או ליצור קשר במישרין או בעקיפין עם מי מהמעורבים בפרשה; הפקדה בסך של 7,000 ₪ וחתימה על התחייבות עצמית של המשיב בסך 15,000 ₪. כן הורה לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר בעניינו וקבע דיון נוסף ליום 12.12.18 לאחר קבלת התסקיר.

8. על כך הערר שלפניי.

עיקרי טענות הצדדים

9. לטענת העוררת, שגה בית המשפט קמא כאשר לא נתן את מלוא המשקל לחומרת העבירה ולנסיבות הנוספות שהועלו בפניו. כך באשר לפסיקתו של בית המשפט העליון, כי בעבירות נשק הכלל הוא מעצר מאחורי סורג ובריאח ואילו החריג הוא שחרור לחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני, זאת מן הטעם של מסוכנות הנובעת מעבירות נשק אשר ככלל אינה ניתנת לאיון באמצעות חלופה. עוד נטען, כי בית המשפט לא פירט מה

הנסיבות המיוחדות בתיק זה המצדיקות חריגה כה קיצונית מהכלל האמור עד כדי שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בכלל, ובמיוחד בשלב כה מוקדם, וזאת אף מבלי שהוגש תסקיר של שירות המבחן בעניינו.

10. לשיטת העוררת המקרה שלפנינו חומרתו בדרגה גבוהה במיוחד. הנשק אותו רכש המשיב הוא נשק צבאי תקין, שהינו למעשה רובה M16 בעל כוונת מיוחדת לצלפים. המדובר בנשק מסוכן ביותר ומהווה סיכון גבוה מאוד לכלל אזרחי מדינת ישראל. עוד נטען, כי עד כה הנשק טרם אותר והמשיב מסרב למסור פרטים אודותיו לגורמים הרלוונטיים. אף בכך, כך לשיטת העוררת, יש ללמד על מסוכנות מוגברת מצידו של המשיב, שאינו פועל להפחתת הסיכון הנשקף מהמצאות הנשק בידיים שאינן מוסמכות לשאתו.

11. העוררת מוסיפה וטוענת, כי נסיבות ביצוע העבירה, כעולה מחומר החקירה בתיק, מלמדות על מעורבות רבה של המשיב בעסקאות בנשק בכלל, שכן מרגע גניבת הנשק על ידי החייל ועד למסירתו לידי המשיב עברו מספר שעות בודדות. מוכר הנשק, עדואן, (שבעניינו הוגש כתב אישום נפרד), ידע לפנות דווקא למשיב כקונה פוטנציאלי, וזאת מיד לאחר שנודע לו על גניבת הנשק. יש בכך, כך הטענה, כדי ללמד שהמשיב הוא גורם מוכר וידוע בשרשרת הסחר בנשק וחלק בלתי נפרד ממנו, גם אם לא הואשם בסחר של ממש. זאת ועוד. המשיב נעצר פחות מיומיים לאחר שהנשק הועבר לידי. בחיפוש שנערך בביתו ובנכסים אחרים אשר בבעלותו, הנשק לא אותר. מכאן, שכל הנראה המשיב הצליח להעביר את הנשק בזמן קצר זה, דבר שיש בו ללמד, כי הוא בקיא בענייני העסקאות בנשק.

12. העוררת מפנה לראיה נוספת באשר למעורבות רבה של המשיב בעסקאות נשקים, זאת כעולה מהתכתבויות באפליקציית הוואטס-אפ בין המשיב לבין עדואן, מוכר הנשק. מהתכתבות זו עולה, כי המשיב שלח לעדואן תמונה של אקדח והשניים התכתבו ביניהם באשר למחיר האקדח. מכאן מסיקה העוררת, שהמשיב עוסק בהעברת נשקים, ובהערכת מחירים של נשקים מסוגים שונים וזאת מעבר לנשק מושא כתב האישום.

13. עוד נטען, כי לא ניתן יהיה לטעון כי בכוונת בית משפט קמא ללמוד על מסוכנותו של המשיב ועל טיב החלופה באמצעות התסקיר העתידי שיוגש בעוד כחודש ימים. עד לאותו מועד, כך העוררת, יש בהחלטת השחרור כדי לסכן את הציבור.

14. כן נטען, כי שלושה מבין המפקחים הינם בני משפחה של המשיב ובכך חרג בית משפט קמא מקביעת בית המשפט העליון, כי אישור קרובי משפחה כמפקחים בעבירות נשק מהווה חריג יוצא דופן. באת כוח העוררת הפנתה למספר החלטות של בית המשפט העליון לתמיכה בטענה זו.

עוד לשיטת העוררת, טעה בית המשפט כאשר נתן אמון במפקח מר נאפז אשתייה, ולא נתן את המשקל הנדרש לעברו הפלילי הכולל הרשעות בעבירות של קשירת קשר, התפרצות, שוד, עבירות מתחום הסמים ועבירות אלימות.

15. בדיון לפניו ביום 13.11.18 שב בא כוח העוררת, עו"ד ליבסקינד, על עיקרי הטענות המפורטות בערר שבכתב. בא כוח העוררת הדגיש, כי מקום החלופה שייך לנאפז אשתייה אשר ב-18 השנים האחרונות ריצה מאסרים של

קרוב ל-9 שנות מאסר בעבירות שפורטו לעיל. בא כוח העוררת הגיש פסיקה לתמיכה בטיעוני העוררת.

16. בא כוח המשיב, עו"ד אורי בן-נתן, מבקש להותיר את החלטת בית משפט קמא על כנה. לדבריו, הפסיקה אליה הפנה בא כוח העוררת מצביעה על מי שסחר או תיווך בעסקאות נשק ונקבע, כי חלופת המעצר שהוצעה אינה טובה מספיק, כאשר בענייננו אין המדובר בעבירה של סחר בנשק. כן הפנה לכך, שהעונש בגין העבירה בה הואשם המשיב הוא כמחצית מהעונש הקבוע בצידה של עבירת הסחר בנשק. עוד ציין בא כוח המשיב, כי יש לבחון כל מקרה באופן אינדיבידואלי. לדבריו, המסרון שציין בא כוח העוררת לא עבר מהמשיב לסוחר הנשק אלא מהאחרון אל המשיב. בחקירתו לא שמר המשיב על זכות השתיקה. המשיב הודה, כי הסוכן הציע לו נשקים אולם הוא סירב להצעה ולא קנה. גם התמונה של האקדח שבמסרון הועברה מהסוכן למשיב. בא כוח המשיב ציין, כי מרשו ללא עבר פלילי ועובד שמונה שנים במע"צ ברציפות.

17. הסניגור הפנה לפסיקה שבה נאשם ללא עבר פלילי שוחרר לחלופת מעצר בטרם קבלת תסקיר, שכן אין צורך להעמיס על שירות המבחן עבודה נוספת.

בא כוח המשיב הוסיף, כי לא יהא בתסקיר של שירות המבחן כדי להועיל, זאת במיוחד לאחר שהשופט בערכאה הדיונית התרשם מהחלופה ומהמפקחים. אשר לעברו הפלילי של אחד מהמפקחים, טען, שהמדובר בעבר מלפני 14 שנים ומאז לא מעד בפלילים. לפי בא כוח המשיב, על בסיס האמור בהחלטת בית המשפט קמא, כאשר מעצר הבית מרוחק ממקום מגוריו של המשיב, ובשים לב לערבויות הכספיות והמפקחים שנקבעו, ניתן להמתין עד לקבלת התסקיר של שירות המבחן, ולפיכך יש מקום לדחות את הערר.

דין והכרעה

18. כאמור, בית משפט קמא קבע כי קיימות ראיות לכאורה וקמה עילת מעצר סטטוטורית נגד המשיב. דומה, כי הערר מתמקד במסוכנות הנובעת מצידו של המשיב, והאם ניתן לאיין מסוכנות זו בחלופת המעצר שקבע בית המשפט קמא והמפקחים שנקבעו, והכל בטרם קבלת תסקיר של שירות המבחן.

19. אשר למסוכנות. דומה כי לא יכולה להיות מחלוקת כי הרוכש ומחזיק בנשק כגון דא, וכאשר הנשק לא נמצא בביתו ובחצריו של המשיב וזה לא השיבו למדינה, ודומה כי העבירו הלאה, הוא בעל קשרים לרכישת הנשק, מחד גיסא, ולהעברת הנשק, שלא נמצא עד היום, לאחר, מאידך גיסא. לדעתי, ההתנהגות הנשקפת מהמשיב מהווה סכנה ממשית לביטחון הציבור ולשלומו. לא יהא זה חשש שווא לומר, כי נשקים גנובים, כגון במקרה זה, ימצאו דרכם במהרה לעבריינים לשימוש פלילי, או לגורמי טרור, המעוניינים בנשקים אלה לביצוע זממם. עמד על כך בית המשפט העליון כאשר קבע, כי -

"כלל הוא כי עבירות נשק בכלל, ועבירות סחר בנשק בפרט, נמנות על העבירות החמורות בקשת העבירות המטילות אימת מסוכנות חמורה כלפי הפרט והציבור. המסוכנות הנלוות לסחר בלתי חוקי בנשק, במיוחד על רקע פעילות הטרור לה נתונה החברה הישראלית ונוכח התרחבותה של הפשיעה המאורגנת בישראל, מצויה ברף גבוה ביותר. הסחר הבלתי חוקי

בנשק מניח אפשרות כי כלי נשק יגיעו בתנועת הסחר לידי גורמי טרור או לארגוני פשיעה, וישמשו בידי רוכשיהם כלי הרג שיופעלו כלפי אזרחים תמימים, תוך חשיפת תושבי ישראל לסיכון חמור ביותר" (בש"פ 817/09 ג'אבר נ' מדינת ישראל (1.3.09)).

עוד מצינו -

"כי הסכנה לשלום הציבור נובעת במידה לא פחותה ממעשים של אנשים המוסרים נשק קטלני לאחרים למטרה בלתי מוגדרת, כאשר אין למוסר לאחר מכן שליטה על השימוש שייעשה בנשק. מסירת נשק קטלני לאחר, תוך עצימת עיניים ובלא איכפתיות ביחס לשימוש שייעשה בו, כמוה כהחזקת נשק "כדי לאפשר פעילות פלילית אפשרית בעתיד", במובן אחת הקטיגוריות החמורות של העבירות מהסוג הנדון " (בש"פ 2470/91 מדינת ישראל נ' סביח (7.6.91)).

20. אשר לחלופת המעצר שנקבעה. כאמור, בית משפט קמא היה ער לכך שחלופת מעצר בעבירות נשק הינה החרג, ועל אף זאת מצא לנכון לאמץ את בקשת המשיב לשחררו לחלופת מעצר, וזאת בלא שייתן נימוק לכך, ובמיוחד אמורים הדברים כאשר ראה לנכון לאשר קרובי משפחה של המשיב כמפקחים עליו. לעניין זה נפסק כבר, כי -

"באשר לחלופת מעצר, בעבירות נשק הכלל הוא מעצר מאחורי סורג ובריח, ואילו החרג הוא שחרור לחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני. זאת, מהטעם שהמסוכנות הנובעת מעבירות נשק היא כזו שככלל לא ניתנת לאיון באמצעות חלופה ... הלכה היא כי אישור קרובי משפחה כמפקחים בעבירות נשק מהווה חריג יוצא דופן" (בש"פ 4830/18 דרבאס נ' מדינת ישראל (30.7.18) פסקה 23 והאסמכתאות שם).

21. אשר לגילו הצעיר של המשיב והיעדר עבר פלילי. עמד על כך כבר בית המשפט העליון כאשר קבע בעבירות נשק, כי: "גיל צעיר ועבר פלילי נקי לא מהווים כשלעצמם נסיבות חריגות המצדיקות שחרור לחלופה... הניסיון מלמד כי גם צעירים בגיל עוברים עבירות אלו ולא נראה כי גילם מהווה מחסום שמונע מהם לדעת עד כמה התנהגות זו עלולה לפגוע בחברה" (בש"פ 4889/13 קרקי נ' מדינת ישראל (25.7.13) פסקה 4).

22. מן הכלל אל הפרט. לדעתי לא נתן בית משפט קמא משקל מספיק לכך שהמדובר ברכישה והחזקה של נשק ארוך מסוג M4 אשר עליו ניתן להרכיב כוונות טלסקופיות, כאשר על פניו רכישתו והחזקתו על ידי המשיב נמנות במדרג הגבוה שבין עבירות הנשק אשר ציין בית המשפט העליון בבש"פ 625/82 אבו מוך נ' מדינת ישראל, פ"ד לז (3) 668 (1982).

23. אין חולק, כי בסמכותו של בית המשפט, להורות על שחרור לחלופת מעצר, בדמות מעצר בית, לאחר שהתרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים המוצעים. זאת גם ללא קבלת תסקיר מעצר, במטרה להקל על העומס בו נתון שירות המבחן (בש"פ 7963/09 פלוני נ' מדינת ישראל (13.10.09); בש"פ 626/12 סלימאן נ' מדינת ישראל (25.1.12); בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל (15.1.15) והאסמכתאות שם). עם זאת,

גישה כזאת תינקט רק במקרים חריגים ביותר. מסקנתו של בית משפט קמא, כי ניתן לשחרר את המשיב ללא קבלה תחילה של תסקיר מטעם שירות המבחן אינה יכולה לעמוד, לדעתי, במיוחד כאשר המדובר בעבירות חמורות כגון עבירות נשק או עבירות סמים. שכן היה ושירות המבחן ימצא, כי המסוכנות הנובעת מן המשיב היא כזו שלא ניתן לאינה באמצעות חלופת מעצר, או כי מיקום חלופת המעצר אינו ראוי, או כי המפקחים אינם יכולים לפקח על המשיב, יקשה על בית משפט קמא להורות על החזרתו של המשיב למעצר מאחורי סורג וברית. בעניין זה נפסק כבר, כי - **"על פי ההלכה הנקוטה בידינו לא בנקל יורה בית המשפט להחזיר לבית המעצר את מי שכבר שוחרר ממנו. ככלל, מי ששוחרר ממעצר יוחזר אליו רק אם הפר את תנאי השחרור או אם נתחדשו הנסיבות המחייבות את החזרתו למעצר. החזרה למעצר תיעשה במקרים מיוחדים כאשר הדבר מחויב המציאות"** (בש"פ 1149/91 מדינת ישראל נ' קובי ואח', פ"ד מה(2) 611 (1991); בש"פ 9400/04 זועבי נ' מדינת ישראל (24.10.04) פסקה 8 והאסמכתאות שם; בש"פ 2327/08 ליפשיץ נ' מדינת ישראל (23.3.08) פסקה 19 והאסמכתאות שם).

24. על יסוד כל האמור לעיל, מקובלות עליי טענות העוררת והערר מתקבל.

25. אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו בתיק העיקרי בבית משפט קמא.

המזכירות תשלח העתקים לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, י"א כסלו
תשע"ט, 19 נובמבר
2018, בהעדר
הצדדים.
אהרן פרקש, נשיא